

9 69 - ΠΔΒ

Αξιοπρόσφορο - Καριόδοξο / Παιδ.

ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ - ΚΑΜΠΑΛΟΥΡΗ

Διευθύντριας του Προτύπου Δημοτικού Σχολείου
της Παιδαγωγικής 'Ακαδημίας 'Αρσακείου Ψυχικού

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΔΙΑ ΤΗΝ Γ' ΤΑΞΙΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

~~111~~

ΑΘΗΝΑΙ 1963

002
ΚΛΣ
ΣΤ2Α
806

9 69 - ΠΔΒ

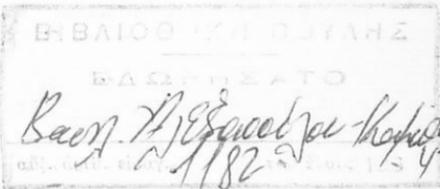
Βασιλική Αλεξοπούλου - Καμπάλουρη

ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ - ΚΑΜΠΑΛΟΥΡΗ
Διευθύντριας του Προτύπου Δημοτικού Σχολείου
της Παιδαγωγικής 'Ακαδημίας 'Αρσακείου Ψυχικού

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΔΙΑ ΤΗΝ Γ' ΤΑΞΙΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ 1963

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τῆς
Συγγραφέως:

Βεζυριώτης

Ἀπαγορεύεται ἢ καθ' οἷονδήποτε τρόπον ἀνατύ-
πωσις τῆς ὕλης τοῦ παρόντος βιβλίου ἐν μέρει ἢ ἐν
ᾧ ἅνῃ τῆς ἐγκρίσεως τῆς Συγγραφέως.

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Ἡ παροῦσα ἐργασία, προϊόν πείρας ἐξ ἐφαρμογῆς, περιλαμβάνει, κατά τήν σειράν τῆς διδασκομένης ἐν τῇ Γ' τάξει τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου ὕλης Γραμματικῆς, ποικιλίαν γυμνασμάτων καταλλήλων, τόσον διά τάς ἐκιάστοτε ἐνότητος, ὅσον καί διά τάς ἀπαραιτήτους πρός ἐμπέδωσιν τούτων ἐπαναλήψεις.

Ἡ πεῖρα διδάσκει ὅτι πρός ἐκμάθησιν τῆς μητρικῆς γλώσσης ἀπαιτεῖται ἡ καθημερινή ἄσκησις τῶν μαθητῶν, δι' ἃ καί τό βιβλίον τοῦτο διηρέθη συστηματικῶς εἰς 170 ἐν ὄλῳ μαθήματα, ὅσα ὑπολογίζονται περίπου αἱ ἐργάσιμοι ἡμέραι ἐκάστου σχολικοῦ ἔτους.

Εἰς ὅσα Σχολεῖα δέν εἶναι ἐν τῶν πραγμάτων δυνατόν ἡ καθημερινή διδασκαλία τῆς Γραμματικῆς, ὁ διδάσκων δύναται νά δίδῃ εἰς τούς μαθητάς ἐργασίαν κατ' οἶκον, συμπύσσωσιν καταλλήλως ἀνά δύο τά μαθήματα τῆς παρούσης ἐργασίας, ἢ ἐπιλέγων τά σπουδαιότερα ἐν τῶν γυμνασμάτων.

Πολλή θεωρία καί κανόνες διά πᾶν γραμματικόν φαινόμενον δέν περιελήφθησαν εἰς αὐτό, διότι κατά τό "Σχολεῖον Ἐργασίας" πρέπει οἱ μαθηταί, τῇ παρορμήσει τοῦ διδασκάλου, ὅλως αὐτενεργῶς νά εὐρίσκουν τό γραμματικόν φαινόμενον, ἢ τόν γραμματικόν τύπον, νά ἐμφράξουν τόν κανόνα καί νά εὐρίσκουν ὁμοίους γραμματικούς τύπους ἐν τῷ ἀναγνωστικῷ των βιβλίῳ ἢ ἀλλαχοῦ.

Ἐλπίζεται ὅτι ἡ παροῦσα ἐργασία, διά τῆς μεθοδικῆς κατατάξεως τῶν Γυμνασμάτων κατά τήν σειράν τῆς ὕλης καί τῶν ἐνοτήτων θά ἀποτελέσῃ χρήσιμον βοήθημα διά τούς διδάσκοντας, τόσον ἐν Ἀρσακείῳ συναδέλφους, ὅσον καί ἀλλαχοῦ.

Μάθημα 1ον

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- 1.- "Ανοιξε πάλι τό σχολειό.
- 2.- 'Ο Θεός αγαπά τά καλά παιδιά.
- 3.- Φορώ μιά ώραία μπλούζα.
- 4.- Έχω καινούργια σάκκια.
- 5.- Πηγαίνω εἰς τήν Τρίτην τάξιν.

"Άσκησης

Νά γράψω πέντε δικές μου προτάσεις.

Μάθημα 2ον

Νά γράψω 3 προτάσεις μέ τήν λέξιν "ή τάξις" καί 3 προτάσεις μέ τήν λέξιν "ή ἐκκλησία".

Μάθημα 3ον

ΛΕΞΕΙΣ

Νά κάμετε προτάσεις μέ τίς λέξεις ό δάσκαλος, τό θρανίο, ό πατέρας, τό παιδί, τό τετράδιο καί νά μετρήσετε από πόσες λέξεις αποτελείται κάθε πρότασις.

Μάθημα 4ον

ΣΥΛΛΑΒΕΣ

ΜΟΝΟΣΥΛΛΑΒΕΣ - ΔΙΣΥΛΛΑΒΕΣ - ΤΡΙΣΥΛΛΑΒΕΣ

ΠΟΛΥΣΥΛΛΑΒΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

Οί λέξεις αποτελοῦνται από συλλαβές.

ΜΟΝΟΣΥΛΛΑΒΕΣ λέγονται οί λέξεις πού ἔχουν μία συλλαβή.

ΔΙΣΥΛΛΑΒΕΣ λέγονται οί λέξεις πού ἔχουν δύο συλλαβές.

ΤΡΙΣΥΛΛΑΒΕΣ λέγονται οί λέξεις πού ἔχουν τρεῖς συλλαβές.

ΠΟΛΥΣΥΛΛΑΒΕΣ λέγονται οί λέξεις πού ἔχουν πολλές συλλαβές.

Π.χ.

ΜΟΝΟΣΥΛΛΑΒΕΣ	ΔΙΣΥΛΛΑΒΕΣ	ΤΡΙΣΥΛΛΑΒΕΣ	ΠΟΛΥΣΥΛΛΑΒΕΣ
μή καί ναί	τώρα όταν έκει	μητέρα έκεινο τραπέζι	παράθυρο αυτόκίνητο τετράδιο

Άσκησις

Νά γράψω 6 λέξεις μονοσύλλαβες, 6 δισύλλαβες, 6 τρι-
σύλλαβες καί 6 πολυσύλλαβες.

Μάθημα 5ον

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΣΥΛΛΑΒΩΝ

ΛΗΓΟΥΣΑ λέγεται ή τελευταία συλλαβή τής λέξεως. Π.χ. τρα-
πέζι (λήγουσα = ζι).

ΠΑΡΑΛΗΓΟΥΣΑ λέγεται ή προτελευταία συλλαβή τής λέξεως,
δηλαδή ή δεύτερη συλλαβή από τό τέλος τής λέξεως. Π.χ.
πηγαίνω (παραλήγουσα = γαί)

ΠΡΟΠΑΡΑΛΗΓΟΥΣΑ λέγεται ή προπροτελευταία συλλαβή τής λέ-
ξεως, δηλ. ή τρίτη συλλαβή από τό τέλος τής λέξεως. Π.χ.
παράθυρο (προπαραλήγουσα ρά).

Οί συλλαβές πού είναι πρίν από τήν προπαραλήγουσα
λέγονται άρχιές συλλαβές.

Παραδείγματα:

Λέξεις	Συλλαβές πρίν από τήν προ- παραλήγουσα.	Προπαρα- λήγουσα	Παραλή- γουσα	Λήγουσα
έπήγαμε	έ	πή	γα	με
τραπέζι	-	τρα	πέ	ζι
ήταν	-	-	ή	ταν
αυτόκίνητο	αύτο	κί	νη	το
περιμένει	πε	ρι	μέ	νει

"Ασκησις

Νά γράψω 5 λέξεις καί νά ξεχωρίσω τή λήγουσα, τήν παραλήγουσα, τήν προπαραλήγουσα καί τήν ἀρχική συλλαβή.

Μ ά θ η μ α 6ον

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Οί συλλαβές γίνονται ἀπό γράμματα.

Τά γράμματα τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης εἶναι 24.

Χωρίζονται σέ ΦΩΝΗΕΝΤΑ καί σέ ΣΥΜΦΩΝΑ.

Τά φωνήεντα εἶναι 7.

Τά σύμφωνα εἶναι 17.

"Ασκησις

- 1) Γράψε ὅλα τά Κεφαλαῖα καί ὅλα τά μικρά γράμματα.
- 2) Γράψε χωριστά τά Σύμφωνα καί χωριστά τά Φωνήεντα.

Μ ά θ η μ α 7ον

1) Νά γράψω 10 λέξεις πού νά ἀρχίζουν ἀπό σύμφωνον καί 10 πού νά ἀρχίζουν ἀπό φωνῆεν.

2) Νά συμπληρώσετε τίς προτάσεις μέ τήν λέξιν πού λείπει:

α) Τό εἶναι ὑψηλό.

β) Ὁ σιαλίζει τά χρυσάνθεμα.

γ) Τά φεύγουν γιά τίς θερμές χῶρες.

3) Νά γράψετε 3 λέξεις πού νά ἔχουν λήγουσα "λης"

Μ ά θ η μ α 8ον

ΜΑΚΡΑ ΒΡΑΧΕΑ ΔΙΧΡΟΝΑ

Τά φωνήεντα χωρίζονται σέ ΜΑΚΡΑ, η καί ω

σέ ΒΡΑΧΕΑ, ε και ο, και σέ

ΔΙΧΡΟΝΑ, α υ και υ

"Άσκησις

Νά γράψω 10 λέξεις και νά σημειώσω τά μακρά, τά βραχέα και τά δίχρονα.

Μ ά θ η μ α 9ον

Νά σημειώσω τά μακρά, τά βραχέα και τά δίχρονα στίς λέξεις:

λέγω, έδω, παράθυρο, ζώνη, γεωργός, θέλω, όργώνω, φωνάζω, έπήςγε, θρανίο, κότα, ζώνον, ζωγραφίζω, θέλωμε, χωρίζω, μέλισσα.

Μ ά θ η μ α 10ον

ΔΙΦΘΟΓΓΟΙ

Αί ΔΙΦΘΟΓΓΟΙ είναι 8:

αι, ει, οι, αυ, ευ, ηυ, ου, υι.-

"Όταν θέλωμε νά προσφέρωμε χωριστά τά γράμματα τής Διφθόγγου, βάζωμε (") πού λέγονται ΔΙΑΛΥΤΙΚΑ.

Π.χ. κοροΐδεύω, γάϊδαρος.

"Άσκησις

Νά γράψετε 10 λέξεις και νά σημειώσετε τάς διφθόγγους.

Μ ά θ η μ α 11ον

ΠΟΤΕ ΓΡΑΦΟΜΕ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΓΡΑΜΜΑ

1) "Όταν αρχίξη κάθε πρότασις, γράφομε πάντοτε τό πρώτο γράμμα κεφαλαίο. Π.χ. Είμαι ένα μικρό παιδί. Πηγαίνω στό σχολείο.

2) Γράφουμε κεφαλαίο τό πρώτο γράμμα στά ὀνόματα τῶν ἀνθρώπων, τῶν πόλεων, τῶν χωρῶν, τῶν κρατῶν, τῶν τόπων, τῶν θαλασσῶν, τῶν βουνῶν, τῶν νήσων, τῶν ποταμῶν.- Π.χ. Δημήτριος, Ἑλλάς, Ὀλυμπος.

3) Γράφουμε κεφαλαίο τό πρώτο γράμμα στά ὀνόματα τῶν ἡμερῶν, τῶν μηνῶν, τῶν ἑορτῶν.

Π.χ. Δευτέρα, Σεπτέμβριος, Πάσχα.

4) Γράφουμε κεφαλαίο τό πρώτο γράμμα στίς ἐπιγραφές τῶν καταστημάτων.

Π.χ. Παντοπωλεῖον, Κουρεῖον.

Ἄσκησης

Νά γράψετε 3 ὀνόματα πόλεων, 3 ὀνόματα βουνῶν, 3 ὀνόματα κρατῶν, 3 ὀνόματα ἀνθρώπων καί 3 ἐπιγραφές καταστημάτων.

Μάθημα 12ον

ΣΥΛΛΑΒΙΣΜΟΣ

Συλλαβισμός λέγεται ὁ χωρισμός μιᾶς λέξεως σέ συλλαβές.

Π.χ. μητέρα: μη - τέ - ρα .

Ἄσκησης

Νά χωρίσω σέ συλλαβές τίς λέξεις:

θρανίο, πίνακας, εἰκόνα, ἀνατολή, δύσι, βασιλικός, τραπέζι, γραφεῖο, σχολεῖο, ντουλάπι, φαγητό, δάσος, κῆπος, σπίτι, ντάλια, δρόμος, ἀκούω, πηγαίνω, φεύγω, αὐτό.

Μάθημα 13ον

Δύο ὅμοια σύμφωνα μαζί, μέσα εἰς τήν λέξιν, συλλαβίζονται χωριστά.

Π.χ. θάλασσα: θά - λασ - σα.

"Ασκησις

Νά χωρίσω σέ συλλαβές τίς λέξεις:

γράμματα, ἐκκλησία, ἄγγελος, πέννα, μέλισσα, θύελλα, βασίλισσα, κόκκορας, Γάλλος, Ἀγγλία, Γραμματική, κόκκινο, Βορρᾶς, Ἕλληνες.

Μάθημα 14ον

Νά χωρίσω σέ συλλαβές τίς λέξεις:

θαλασσινό, συλλυποῦμαι, Ἕλλη, Ἄννα, συγγενεῖς, φυλάττω, ἀγγέλω, ἐρράντισε, παπποῦς, ἔρραφε, φέγγει, ἔριξε, Ἑλληνική, φύλλα, ἄλλος, φεγγάρι, στρογγυλό, συμμαζεύω.

Μάθημα 15ον

Νά χωρίσω σέ συλλαβές τίς λέξεις:

συμμαθητής, κοικινίζουν, πολλοί, παλληκάρι, ἔφαλε, σάνικα, Γιάννης, Ἑλληνική, μελίσι, γραμμή, συλλυπητήρια, μαννούλα, τέσσερα, ἑννέα, οἰογένεια, ἐτοιμάζομαι, παράγγειλε, ἐρρίξαμε, ἀλήθεια, ἄλλοτε.

Μάθημα 16ον

Ὅταν ἔχωμε 2 σύμφωνα πού δέν ὁμοιάζουν, κοιτάζομεν ἐάν ἀπὸ αὐτά ἀρχίζη λέξεις Ἑλληνική. Ἐάν ἀρχίζη δέν τὰ χωρίζομεν, ἐάν ὅμως δέν ἀρχίζη, τὰ χωρίζομεν.

Π.χ. κಾರೆκλα	= κλ	= κα-ρέ-κλα
μπροστά	= στ	= μπρο-στά
ἔρχομαι	= ρχ	= ἔρ-χο-μαι
ἐλπίδα	= λπ	= ἐλ-πί-δα
κοντά	= ντ	= κον-τά
ἀκριβή	= κρι	= ἀ-κρι-βή
γιατρός	= τρ	= για-τρός
διάδρομος	= δρ	= διά-δρο-μος
προσπαθῶ	= σπ	= προ-σπα-θῶ

"Ασκησις

Νά χωρίσω σέ συλλαβές τίς λέξεις:

ἀδελφή, ἄργησε, ἀκούστηκε, ἐκόντευσε, ἐπλησίασε, διορθώνει.

Μάθημα 17ον

Νά χωρίσω σέ συλλαβές τίς λέξεις:

πέντε, ἑννέα, οἰκτώ, ἐπτά, ἕνδεκα, πατριδογνωσία, ἐργόχειρο, πόρτα, ζωγραφίζω, ἀρχηγός, βιβλίο.

Μάθημα 18ον

Νά χωρίσω σέ συλλαβές τίς λέξεις:

πορτοφόλι, τετράδιο, εἰκόνισμα, Ὀκτώβριος, ἀντιγραφὴ, ὀρθογραφία, Ἱστορία, Θρησκευτικά, Ἑλλάδα, παλτό, ἐχρειάστηκε, βιβλιοπωλεῖον, ζαχαροπλαστεῖον, παντοπωλεῖον, ἰατρεῖον, Δικαστήριον, Ὑπουργός.

Μάθημα 19ον

Νά χωρίσω σέ συλλαβές τίς λέξεις:

ἐορτή, παντοπώλης, ζαχαροπλάστης, βιβλιοθήκη, ἐορτάζει, χαρτοπώλης, εὐχαριστημένος, ἀκούστηκε, Πέμπτη, Τετάρτη, τραπεζομάνδηλο, κινηματογράφος, θέατρο, ἔμπορος, Ὑπουργεῖον.

Μάθημα 20όν

Νά χωρίσω σέ συλλαβές τίς λέξεις:

ἐμπρός, ἄνθρωπος, ἄστρο, φεγγεβολοῦσε, καθρέπτης, μαντήλι, κάλτσες, φάλτης, ἐκκλησία, ἀνθρώπινη, ὀμπρέλλα, ἤμποροῦσε, μάρμαρο, γεωργός, ἠλεκτρικό, λαμπερό, ὄμορφο, καρδιά, ἐλπίδα.

Μ ά θ η μ α 21ον

Νά χωρίσω σέ συλλαβές τίς λέξεις :

Τετάρτη, Πέμπτη, Παρασκευή, Σάββατο, 'Ιανουάριος, Φεβρουάριος, Μάρτιος, 'Απρίλιος, Αύγουστος, Σεπτέμβριος, 'Οκτώβριος, Νοέμβριος, Δεκέμβριος, καρέιλα, πολυθρόνα, ἀδελφωμένα, πόρτα, μελισσάκι, δαντέλλα, κορδέλλα, εύχαρίστησε, τερπνά, άγγελούδι, καμπάνα.

Μ ά θ η μ α 22ον

Νά γράψω 10 λέξεις καί νά σημειώσω τάς διφθόγγους

Μ ά θ η μ α 23ον

Όλοι αἱ δίφθογγοι εἶναι μακράί, ἐκτός ἀπό τό αι καί τό οι, ὅταν εἶναι εἰς τό τέλος τῆς λέξεως καί δέν ἀκολουθῆ ἄλλο γράμμα.

Άσκησις

Νά σημειώσω τίς μακρές καί βραχεῖες διφθόγγους στίς λέξεις :

παιδί, εύγενικοί, αὐλή, ἐργάζεται, οἰκογένεια, ἐκεῖνος, πολλοί, σχολεῖο, φεύγει, δουλεύει, γυμνάζομαι, ἔρχομαι, γεωργοί.

Μ ά θ η μ α 24ον

ΒΡΑΧΕΙΑ καί ΜΑΚΡΑ ΣΥΛΛΑΒΗ

ΒΡΑΧΕΙΑ λέγεται ἡ συλλαβή πού ἔχει ε, ἡ ο, ἡ αι καί οι στό τέλος τῆς λέξεως.

ΜΑΚΡΑ λέγεται ἡ συλλαβή πού ἔχει η ἢ ω ἢ δίφθογγον.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Τό οι καί τό αι στό τέλος τῆς λέξεως εἶναι πάντοτε βραχεά

"Άσκησις

Νά σημειώσω τίς μακρές καί βραχεῖες συλλαβές στίς λέξεις:

ἄνθρωποι, ἐκείνη, ἐκεῖνο, πηγαίνει, γεωργοί, βιβλιοθήκη, κουράζεται, μαθητής, γράφω, παίζω, ἔχω, εἶναι, εἶμαι, καλοί, πετεινοί, ἀρχηγός, κυνηγοί, εὐχαριστημένοι, σιδερώνει, ἔρχεται, αὐτοί, βιβλιοπώλης, ἐκυνηγοῦσε.

Μ ᾶ Θ ἦ μ α 25ον

Νά σημειώσω τίς μακρές καί βραχεῖες συλλαβές στίς λέξεις:

οἰκογένεια, εὐγενιοί, χορταίνει, προσεύχομαι, πηδῶ, νερό, βιβλιοπώλης, ἰατροί, φωτεινό, οὐρανός, κουρασμένοι, ἔρχεται, ἀκούω, ποταμοί, αὐτοκίνητο, λεωφορεῖο, τραῖνο, ποντικοί, στενοχωροῦμαι, θέλω, δρόμοι, ἐκεῖνοι, κῆποι, λούζεται, σέπτεται.

Μ ᾶ Θ ἦ μ α 26ον

ΟΙ ΤΟΝΟΙ

Οἱ τόνοι εἶναι δύο:

ΟΞΕΙΑ (´) καί ΠΕΡΙΣΠΩΜΕΝΗ (˘).

"Άσκησις

Νά γράψω 10 λέξεις μέ ὀξεῖα καί 10 μέ περισπωμένη.

Μ ᾶ Θ ἦ μ α 27ον

ΟΞΥΤΟΝΕΣ - ΠΑΡΟΞΥΤΟΝΕΣ - ΠΡΟΠΑΡΟΞΥΤΟΝΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

ΟΞΥΤΟΝΕΣ λέγονται οἱ λέξεις, πού παίρνουν ὀξεῖα στή λήγουσα.

ΠΑΡΟΞΥΤΟΝΕΣ λέγονται οἱ λέξεις, πού παίρνουν ὀξεῖα στήν παραλήγουσα.

ΠΡΟΠΑΡΟΞΥΤΟΝΕΣ λέγονται οί λέξεις, πού παίρνουν όξεϊα στην προπαραλήγουσα.

"Ασκησις

Νά γράψω 8 λέξεις όξύτονες, 8 παροξύτονες καί 8 προπαροξύτονες.

Μ ά θ η μ α 28ον

ΠΕΡΙΣΠΩΜΕΝΕΣ καί ΠΡΟΠΕΡΙΣΠΩΜΕΝΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

ΠΕΡΙΣΠΩΜΕΝΕΣ λέγονται οί λέξεις, πού παίρνουν περισπωμένη στή λήγουσα.

ΠΡΟΠΕΡΙΣΠΩΜΕΝΕΣ λέγονται οί λέξεις πού παίρνουν περισπωμένη στήν παραλήγουσα.

"Ασκησις

Νά γράψω 10 λέξεις περισπώμενες καί 10 προπερισπώμενες.

Μ ά θ η μ α 29ον

ΤΟΝΙΣΜΟΣ

A.- Στήν προπαραλήγουσα βάζομε πάντοτε όξεϊα..

"Ασκησις

Νά γράψω 10 λέξεις πού νά τονίζωνται στήν προπαραλήγουσα.

Μ ά θ η μ α 30όν

B.- Στο ε και στο ο, βάζομε πάντοτε όξεϊα.

"Ασκησις

Νά γράψω 5 λέξεις πού νά τονίζωνται στο ε καί 10 πού νά τονίζωνται στο ο.

Μάθημα 31ον

Γ.- Όταν ή λήγουσα είναι μακρά καί τονίζεται ή παραλήγουσα, βάζομε πάντοτε όξεια .

Άσκησις

Νά γράψω 10 λέξεις πού νά έχουν μακρά τή λήγουσα καί νά τονίζεται ή παραλήγουσα.

Μάθημα 32ον

Νά γράψω 10 λέξεις πού νά έχουν μακρά τή λήγουσα καί νά τονίζεται ή παραλήγουσα.

Μάθημα 33ον

Δ.- Όταν ή λήγουσα είναι βραχεΐα, καί ή παραλήγουσα μακρά καί τονίζεται ή παραλήγουσα, βάζομε πάντοτε περισπώμένη.

Άσκησις

Νά γράψω 10 λέξεις, πού νά έχουν βραχεΐα τή λήγουσα, μακρά τήν παραλήγουσα καί νά τονίζεται ή παραλήγουσα.

Μάθημα 34ον

1.- Νά γράψω 5 λέξεις, πού νά έχουν μακρά τή λήγουσα καί νά τονίζεται ή παραλήγουσα.

2.- Νά γράψω 5 λέξεις, πού νά έχουν βραχεΐα τή λήγουσα, μακρά τήν παραλήγουσα καί νά τονίζεται ή παραλήγουσα.

Μάθημα 35ον

Νά τονίσω τίς λέξεις:

έπεινοι, θυμωνει, βραχου, είμαι, είμεθα, όποιοι, αύτοι, ζεσταινει, είχε, είχαμε, ήλθε, ήλθαμε, είπε

είπαμε, ιηποι, τοιχος, φυλλων, διχως, άφηνει, βιβλιοπω-
λαι.

Μ ά θ η μ α 36ον

Νά τονίσω τίς λέξεις:

ζωνη, τραιο, πηγαιουν, σχολειο, γεωργοι, κτυ-
παι, φωναζουν, είχε, είχαμε, είδε, είδαμε, άκουει, ά-
κουμε, αυτοκινητο, πλοιο, κεραυνοι, ποτιζει, κλεισε, ά-
φησε, δωσε, άκουει, άουτε.

Μ ά θ η μ α 37ον

Νά τονίσω τίς λέξεις:

εύρω, εύρηκε, φοβουμαι, σπουργιτης, ιηπος, τρωγει
μαυρο, είχε, είχαμε, βοηθουσε, ώραιο, χωρες, κλεινει ά-
νοιγει, καρποι, χρησιμευει, έβγηκε, έβγηκαμε, έμπηκε,
έμπηκαμε, ήλθε, τετραδιο, έζουσε, έκινουσε, χορευουν,
βιβλιοθηγη, ζαχαροπλαστειον, ιηπους.

Μ ά θ η μ α 38ον

Νά τονίσω τίς λέξεις:

σημερα, κυνηγοι, σπουργιτης, έργασθητε, βιβλιοπω-
λειον, θημη, τοιχος, τοιχους, μιλησε, παιζει, εκεινη, εκ-
κεινοι, είδε, είδαμε.

Μ ά θ η μ α 39ον

Ε.- "Οταν έμπρός από μία λέξι υπάρχει τό τοϋ και ή λέ-
ξι τελειώνει σε ου και τονίζεται, τό ου παίρνει πάν-
τοτε περισπωμένη.

"Ασκησις

Νά γράψω 10 λέξεις, πού νά έχουν έμπρός τό τοϋ, νά
τελειώνουν σε ου και νά παίρνουν περισπωμένη.

Μάθημα 40όν

Νά τονίσω τίς λέξεις:

του̃ γεωργου	του̃ ώραιου
του̃ πετεινου	του̃ μεγαλου
του̃ φαγητου	του̃ κηπου
του̃ καλου	του̃ θρανιου

Μάθημα 41ον

ΣΤ.- "Στό δρόμο που πήγαινα είδα την Μαρία".

"Είδα την 'Ελένη που έγραφε".

"Που̃ έχεις τό μολύβι σου;"

"Που̃ είναι τό σπίτι σου;"

'Η λέξις "που", όταν είναι σε πρότασι που̃ έρωτοῦμε παίρνει περισπωμένη. "Όταν δέν έρωτοῦμε παίρνει άξεϊά.

Άσκησις

Νά γράψω 3 προτάσεις μέ τό "που̃" καί 3 προτάσεις μέ τό "που̃;".

Μάθημα 42ον

1) Νά γράψω 3 προτάσεις μέ τό "που̃;" καί 3 μέ τό "που̃"

2) Νά τονίσω τίς λέξεις:

του χωρικου	του βιβλιοπωλειου
του κνηγου	του ώραιου
του φωτεινου	του δικαιου
του αγαθου	του έφημεριδοπωλη

Μάθημα 43ον

Νά τονίσω τίς λέξεις:

σιουπιζω, άφηνει, είχε, είχαμε, είμαι, είμεθα, ριχνει, έχρωστούσε, φυγει, τραινο, έπροχώρουσε, θελει, πηγαίνου, λειπουν, πλοιο, κυριος, παιρνει, κουκιλες, είδε, είδαμε, πολλοι.

Μάθημα 44ον

Νά τονίσω λέξεις:

άδελφοι, κηπος, κηπου, άνθοδοχειον, εύρω, εύρηκε, εύρηκαμε, έμπηκε, έμπηκαμε, μπαίνει, εύχαριστουσε, έκεινοι, φευγει, άκουει, άκουμε, άγαπουσε, θελω, όμιχλη, συννεφο, ώραιος, βιβλιοπωλης, ναυτης, ναυτες, στρατιωτης, στρατιωτες.

Μάθημα 45ον

ΠΝΕΥΜΑΤΑ

Τά Πνεύματα είναι δύο Ψιλή (') καί Δασεΐα (')

ΛΕΞΕΙΣ ΠΟΥ ΠΑΙΡΝΟΥΝ ΔΑΣΕΪΑΝ

άπό Α

"Άγιος, άγιαζω, αίμα, άγνός, άλάτι, άλμυρός, άμα, άμαξι, άμαρτία, άπαλό, άπλώνω, άρπάζω.

άπό Ε

'Εβδομάς, έδρα, 'Ελένη, "Ελλη, "Ελληνες, ένώνω, έορτή, έορτάζω, εύρίσκω, έως.

άπό Η

"Ηλιος, ήσυχος, ήλικία, ήσυχία.

άπό Ι

'Ιδρώνω, ίστορία.

άπό Ο

'Οδηγός, όδός, όλοι, όλόκληρο, όμιλῶ, όμοιος, όποιος, όταν.

άπό Ω

"Ωρα, ώραϊος, ῶστε, ῶς.

Στό Υ βάζομε πάντοτε δασεΐα.

Στίς λέξεις ό, ή, οί, βάζομε πάντοτε δασεΐα.

"Άσκησις

Νά βάλω πνεῦμα στίς λέξεις:

επῆρε, ἅγιος, ωραία, ἀλάτι, ἀκόμη, ἥσυχος, ευρῆ-
κε, εἶπε, εβδομάς, ἀπλώνω, εἶχε, οδός, ἀρπάζω, ἔχει, ἀ-
κούω, ἀγιάζω, ἥλιος, ησυχία, ἰδρώνω, ἱστορία, ἀριθμητι-
κή, οἱ, αἱ, ἡ, αὐλή, εὐρω.

Μάθημα 46ον

Νά βάλω τόνους καί πνεύματα στίς λέξεις:

ἀκουεῖ, ἀγιάζει, ἐνά, ἐκυνηγοῦσε, ἐχθροί, ὁδηγοί,
ἐδρα, εβδομας, εορταί, εορταζει, ευρηκε, ευρηκαμε, ηλι-
αζει ολοι, ολοκληρη, εκεινοι, εκεινη, ωραιοι, απλωνει,
αφηνω, ωστε, οταν, οἱ, ἐπερνοῦσε, ἡ, αἱ.

Μάθημα 47ον

ΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΙΞΕΩΣ

Τά σημεῖα τῆς στίξεως εἶναι:

1.-	Τελεῖα	(.)	
2.-	"Ανω τελεῖα	(·)	
3.-	Κόμμα	(,)	
4.-	Δύο τελεῖες	(:)	
5.-	Θαυμαστικό	(.)	
6.-	Ἐρωτηματικό	(;)	
7.-	Παρένθεσις	()	καί ἄλλα.

"Άσκησις

Νά γράψετε 5 προτάσεις μέ ὅποια σημεῖα στίξεως θέ-
λετε.

Μάθημα 48ον

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ λέγονται οἱ λέξεις, πού μᾶς φανερώνουν πρό-

σωπο, ζῶον ἢ πρᾶγμα.

"Ασκησις

Νά γράψω 5 Οὐσιαστικά πού νά φανερώνουν πρόσωπο, 5 πού νά φανερώνουν ζῶο καί 5 πού νά φανερώνουν πρᾶγμα.

Μάθημα 49ον

ΚΥΡΙΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

ΚΥΡΙΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ λέγονται ἐκεῖνα, πού φανερώνουν πρόσωπα, πόλεις, κράτη, βουνά, ποταμούς, λίμνες καί θάλασσες.

"Ασκησις

Νά γράψω 2 Οὐσιαστικά πού νά φανερώνουν πρόσωπο, 2 πού νά φανερώνουν πόλι, 2 πού νά φανερώνουν κράτος, 2 πού νά φανερώνουν βουνό, 2 πού νά φανερώνουν ποταμό, 2 πού νά φανερώνουν θάλασσα καί 2 πού νά φανερώνουν λίμνες.

Μάθημα 50όν

ΓΕΝΗ ΣΤΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Τά γένη τῶν Οὐσιαστικῶν εἶναι τρία: ΑΡΣΕΝΙΚΑ, ΘΗΛΥΚΑ καί ΟΥΔΕΤΕΡΑ.

"Ασκησις

Νά γράψω 5 Ἀρσενικά Οὐσιαστικά, 5 Θηλυκά καί 5 Οὐδέτερα.

Μάθημα 51ον

Νά γράψω 3 προτάσεις μέ Ἀρσενικά Οὐσιαστικά, 3 προτάσεις μέ Θηλυκά Οὐσιαστικά καί 3 μέ Οὐδέτερα Οὐσιαστικά.

Μάθημα 52ον

ΑΡΙΘΜΟΙ ΚΑΙ ΑΡΘΡΑ

Τό (ό) πού μπαίνει έμπρός από τό άρσενικό, τό (ή) πού μπαίνει έμπρός από τό θηλυκό καί τό (τό) πού μπαίνει έμπρός από τό ούδέτερο λέγονται "Άρθρα."

"Όταν σέ μιά πρότασι μιλοῦμε γιά ένα πρόσωπο, ή γιά ένα πράγμα, ή γιά ένα ζῶο, λέμε, ὅτι τά ούσιαστικά αὐτά εἶναι εἰς τόν Ένικό αριθμό."

"Όταν μιλοῦμε γιά πολλά, λέμε, ὅτι τά ούσιαστικά εἶναι στόν Πληθυντικό αριθμό."

Στόν Πληθυντικό αριθμό τά ἄρθρα ὁ, ή, τό, γίνονται οἱ, αἱ, τά.

"Άσκησις

Γράψετε χωριστά τά Ούσιαστικά πού εἶναι στόν Ένικό αριθμό καί χωριστά τά Ούσιαστικά πού εἶναι στόν Πληθυντικό αριθμό:

Τοὺς ἀνθρώπους, τήν κυρία, τῆς γάτες, τοῦ παιδιοῦ, τήν ὥρα, τά τετράδια, τοῦ βιβλίου, οἱ σκύλοι.

Μάθημα 53ον

ΠΤΩΣΕΙΣ

Κάθε Ούσιαστικό στήν ὁμιλία παρουσιάζει διάφορες μορφές. Οἱ μορφές αὐτές λέγονται ΠΤΩΣΕΙΣ.

Οἱ πτώσεις εἶναι 4. Όνομαστική, Γενική, Αἰτιατική καί Κλητική.

Οἱ πτώσεις εἶναι ἴδιες στόν Ένικό καί στόν Πληθυντικό αριθμό.

Ένικός αριθμός

Πτώσεις	Άρσενικό	Θηλυκό	Ούδέτερο
Όνομαστική	ὁ	ή	τό
Γενική	τοῦ	τῆς	τοῦ
Αἰτιατική	τόν	τήν	τό
Κλητική	ὦ	ὦ	ὦ

Πληθυντικός ἀριθμός

Πτώσεις	Ἄρσενικό	Θηλυκό	Οὐδέτερο
Ὀνομαστική	οἱ	αἱ ἢ οἱ	τά
Γενική	τῶν	τῶν	τῶν
Αἰτιατική	τούς	τάς ἢ τίς	τά
Κλητική	ὦ	ὦ	ὦ

Ἄσκησις

Νά βάλης τά ἄρθρα ἔμπρός ἀπό τά Οὐσιαστικά στίς προτάσεις:

- 1) .. μητέρα ἀγαπᾷ ... παιδιά της.
- 2) .. πατέρας ἐργάζεται εἰς ... γραφεῖο του.
- 3) .. φύλλα ... δένδρων πέφτουν κιτρινισμένα.
- 4) Εἶδα εἰς ... κήπο κηπουρός.
- 5) Ἀγόρασα ἀπό .. βιβλιοπωλη ... βιβλία μου.
- 6) ... καλῶν μαθητῶν ... τετράδια εἶναι καθαρά.
- 7) .. καλή μαθήτρια ἐπαινεῖ ... διδασκάλισσά της.

Μάθημα 54ον

ΑΡΣΕΝΙΚΑ ΟΞΥΤΟΝΑ ΕΙΣ "ΟΣ"

Ἐνικός ἀριθμός

Ὀνομαστική	ὁ	κηπουρ-ός
Γενική	τοῦ	κηπουρ-οῦ
Αἰτιατική	τόν	κηπουρ-όν
Κλητική	ὦ	κηπουρ-έ

Πληθυντικός ἀριθμός

Ὀνομαστική	οἱ	κηπουρ-οί
Γενική	τῶν	κηπουρ-ῶν
Αἰτιατική	τούς	κηπούρ-οὺς
Κλητική	ὦ	κηπουρ-οί

Ἄσκησις

- 1) Νά κλίνω τά ὀνόματα: ὁ πετεινός, ὁ σιδηρουργός.
- 2) Νά κλίνω τό ὄνομα "ὁ γιατρός" μέ προτάσεις.

Μάθημα 55ον

- 1) Νά κλίνω τό ὄνομα "ὁ κυνηγός" μέ προτάσεις.
- 2) Νά κλίνω τά ὀνόματα; ὁ ἀρχηγός, ὁ στρατός.

Μάθημα 56ον

ΑΡΣΕΝΙΚΑ ΠΑΡΟΕΥΤΟΝΑ ΕΙΣ "ΟΣ"

- 1) Νά κλίνω τό ὄνομα "ὁ σκύλος" μέ προτάσεις.
- 2) Νά κλίνω τά ὀνόματα: ὁ ταχυδρόμος, ὁ βράχος.

Μάθημα 57ον

Νά κλίνω τά ὀνόματα "ὁ ποντικός", "ὁ φίλος" μέ προτάσεις.

Μάθημα 58ον

ΠΡΟΠΑΡΟΕΥΤΟΝΑ ΑΡΣΕΝΙΚΑ ΕΙΣ "ΟΣ"

Παρατήρησις: "Όταν ἡ λήγουσα εἶναι μακρά, ἡ προπαραλήγουσα δέν τονίζεται.

Άσκησις

- 1) Νά κλίνω τό ὄνομα "ὁ ἄνθρωπος" μέ προτάσεις.
- 2) Νά κλίνω τά ὀνόματα: ὁ κίνδυνος, ὁ πόλεμος.

Μάθημα 59ον

Μέ 5 Οὐσιαστικά ἀρσενικά εἰς "ος" νά κάμω προτάσεις στήν Αἰτιατική τοῦ Ἐνικοῦ καί στή Γενική τοῦ πληθυντικοῦ.

Μάθημα 60όν

ΠΡΟΠΕΡΙΣΠΩΜΕΝΑ ΑΡΣΕΝΙΚΑ ΕΙΣ "ΟΣ"

- 1) Νά κλίνω τό ὄνομα "ὁ κῆπος" μέ προτάσεις.
- 2) Νά κλίνω τά ὀνόματα: ὁ κοῦκλος, ὁ φοῦρνος.

Μάθημα 61ον

Νά κλίνω τά ὀνόματα: ὁ τοῖχος, ὁ θεῖος, ὁ ἀεροπόρος.

Μάθημα 62ον

ΟΣΥΤΟΝΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΣΥΤΟΝΑ ΘΗΛΥΚΑ ΕΙΣ "ΟΣ"

Πτώσεις	Ἑνικός ἀριθμός		Πληθυντικός ἀριθμός	
Ὀνομαστ.	ἡ	ὀδ-ός	αἱ	ὀδ-οί
Γενική	τῆς	ὀδ-οῦ	τῶν	ὀδ-ῶν
Αἰτιατ.	τήν	ὀδ-όν	τάς	ὀδ-ούς
Κλητική	ὦ	ὀδ-έ	ὦ	ὀδ-οί

Ἀσκήσεις

Νά κλίνω τά ὀνόματα: ἡ κιβωτός, ἡ λεωφόρος.

Μάθημα 63ον

ΠΡΟΠΑΡΟΣΥΤΟΝΑ ΘΥΛΗΚΑ ΕΙΣ "ΟΣ"

Νά κλίνω τά ὀνόματα: ἡ ἔλαφος, ἡ εἴσοδος.

Μάθημα 64ον

Νά κλίνω τά ὀνόματα: ἡ ράβδος, ἡ ἔλαφος, ὁ ἔμπορος.

Μάθημα 65ον

ΠΡΟΠΕΡΙΣΠΩΜΕΝΑ ΘΗΛΥΚΑ ΕΙΣ "ΟΣ"

Νά κλίνω τό ὄνομα "ἡ νῆσος" μέ προτάσεις.

Μάθημα 66ον

Νά κλίνω τά ὀνόματα: ὁ χῶρος, ἡ φῆφος, ὁ δοῦλος καί ἡ νοσοκόμος.

Μάθημα 67ον

Νά γράψω 5 προτάσεις μέ Οὐσιαστικά εἰς "ος" στήν Αἰτιατική τοῦ Ἑνικοῦ καί Γενική τοῦ Πληθυντικοῦ.

Μάθημα 68ον

ΟΞΥΤΟΝΑ ΟΥΔΕΤΕΡΑ ΕΙΣ "ΟΝ"

Πτώσεις	Ἑνικός ἀριθμός		Πληθυντικός ἀριθμός	
Ὀνομαστ.	τό	φυτ-όν	τά	φυτ-ά
Γενική	τοῦ	φυτ-οῦ	τῶν	φυτ-ῶν
Αἰτιατική	τό	φυτ-όν	τά	φυτ-ά
Κλητική	ῶ	φυτ-όν	ῶ	φυτ-ά

Ἄσκησις

Νά κλίνω τό ὄνομα "τό πτηνόν" καί "τό φαγητόν" μέ προτάσεις.

Μάθημα 69ον

ΠΑΡΟΞΥΤΟΝΑ ΟΥΔΕΤΕΡΑ ΕΙΣ "ΟΝ"

Ἄσκησις

Νά κλίνω τά ὀνόματα: τό δένδρον, τό θηρίον καί τό βιβλίον.

Μάθημα 70όν

ΟΥΔΕΤΕΡΑ ΠΡΟΠΑΡΟΥΣΤΟΝΑ ΕΙΣ "ΟΝ"

Νά κλίνω τά ὀνόματα: τό τετράδιον, τό θέατρον.

Μάθημα 71ον

ΟΥΔΕΤΕΡΑ ΠΡΟΠΕΡΙΣΠΩΜΕΝΑ ΕΙΣ "ΟΝ"

- 1) Νά κλίνω τό ὄνομα "τόδῶρον" μέ προτάσεις.
- 2) Νά κλίνω τό ὄνομα "τό σχολεῖον" μέ προτάσεις.

Μάθημα 72ον

Νά κλίνω τά ὀνόματα: τό παντοπωλεῖον, τό λαχεῖον.

Μάθημα 73ον

Νά κλίνω τά ὀνόματα "τό γραφεῖον", "τό ζαχαροπλαστεῖον" μέ προτάσεις.

Μάθημα 74ον

Νά κλίνω τά ὀνόματα: τό ποτήριον, τό Νοσοκομεῖον, τό βραβεῖον.

Μάθημα 75ον

Νά κλίνω τά ὀνόματα "τό ἀνθοδοχεῖον", "τό ξενοδοχεῖον" μέ προτάσεις.

Μάθημα 76ον

ΕΠΙΘΕΤΑ

Ἐπίθετα λέγονται οἱ λέξεις πού μᾶς φανερώνουν τί λογῆς

είναι τὰ Ούσιαστινά.

"Ασκήσις

Νά γράψω 5 προτάσεις καί νά σημειώσω τά επίθετα.

Μάθημα 77ον

Νά βάλετε επίθετα εμπρός από τὰ Ούσιαστινά:

Ὁ ώραῖος	κῆπος
.....	τάξις
.....	ἄνθρωπος
.....	θεῖος
.....	παιδί
.....	εἰκόνα
.....	σπίτι
.....	ντουλάπι
.....	μέλισσα
.....	ἐκκλησία

Μάθημα 78ον

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΤΟΥ

1) Τό 'Επίθετο ἔχει πάντοτε τό γένος, πού ἔχει τό Ούσιαστινό.

2) Τό 'Επίθετο εἶναι πάντοτε στόν ἀριθμό πού εἶναι τό Ούσιαστινό.

3) Τό 'Επίθετο εὐρίσκεται πάντοτε στήν πτώσι πού εὐρίσκεται τό Ούσιαστινό.

"Ασκήσις

Νά γράψω ἀπό 3 ἀρσενικά, 3 θηλυκά καί 3 οὐδέτερα Ούσιαστινά στόν ἐνικό καί πληθυντικό ἀριθμό, μαζί μέ 'Επίθετα.

Μάθημα 79ον

Νά κλίνω τὰ ὀνόματα ὁ ώραῖος κῆπος, ὁ καλός χωρι-

κός.

Μάθημα 80όν

Νά κλίνω τά ὀνόματα: ὁ πλούσιος κύριος, τό ὠραῖον δῶρον.

Μάθημα 81ον

Νά κλίνω τά ὀνόματα:
ὁ ὑψηλός ἄνθρωπος,
τό χαμηλόν σχολεῖον.

Μάθημα 82ον

Νά κλίνω τά ὀνόματα:
ὁ νέος θεῖος,
τό φιλότιμον παιδίον.

Μάθημα 83ον

ΟΕΥΤΟΝΑ ΘΗΛΥΚΑ ΕΙΣ "Η"

Πτώσεις	Ἑνικός ἀριθμός	Πληθυντικός ἀριθμός
Ὄνομαστ.	ἡ αὐλ-ἡ	αἱ (οἱ) αὐλ-αί ἢ ἐς
Γενική	τῆς αὐλ-τῆς	τῶν αὐλ-ῶν
Αἰτιατ.	τήν αὐλ-τήν	τάς(τῆς) αὐλ-άς " ἐς
Κλητική	ὦ αὐλ-ἡ	ὦ αὐλ-αί

"Ἀσκήσεις

Νά κλίνω τά ὀνόματα: ἡ τιμή, ἡ σικηνή, ἡ Γραμματική.

Μάθημα 84ον

Νά κλίνω τά ὀνόματα:
Ἡ καλή χωρική, ἡ φωτεινή γραμμή.

Μάθημα 85ον
ΠΑΡΟΞΥΤΟΝΑ ΘΗΛΥΚΑ ΕΙΣ "Η"

Πτώσ.	Ἐνικὸς ἀριθμὸς	Πληθυντικὸς ἀριθμὸς
Ὄνομ.	ἡ λίμν-η	αἱ λίμν-αι ἢ οἱ λίμν-ες
Γεν.	τῆς λίμν-ης	τῶν λιμν-ῶν
Αἰτ.	τὴν λίμν-ην ἢ-η	τάς λίμν-ας ἢ τίς λίμν-ες
Κλητ.	ὦ λίμν-η	ὦ λίμν-αι

Ἄσκησις

Νά κλίνω τὰ ὀνόματα: ἡ ξύλινη θήκη, ἡ μεγάλη λίμνη

Μάθημα 86ον

Νά κλίνω τὰ ὀνόματα: ἡ ὄροσερή πηγὴ, ἡ δραχμή.

Μάθημα 87ον

ΟΞΥΤΟΝΑ ΑΡΣΕΝΙΚΑ ΕΙΣ "ΗΣ"

Ἐνικὸς ἀριθμὸς

Ὄνομ.	ὁ	μαθητ-ῆς
Γεν.	τοῦ	μαθητ-οῦ ἢ μαθητ-ῆ
Αἰτ.	τόν	μαθητ-ήν ἢ μαθητ-ή
Κλητ.	ὦ	μαθητ-ά ἢ μαθητ-ή

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς

Ὄνομ.	οἱ	μαθητ-αί ἢ μαθητ-ές
Γεν.	τῶν	μαθητ-ῶν
Αἰτ.	τούς	μαθητ-άς
Κλητ.	ὦ	μαθητ-αί ἢ μαθητ-ές

Ἄσκησις

Νά κλίνω τὰ ὀνόματα: ὁ καθηγητής, ὁ νικητής ὁ ἀγοραστής.

Μάθημα 88ον

- 1) Νά κλίνω τό ὄνομα "ὁ πολεμιστής" μέ προτάσεις.
- 2) Νά κλίνω τό ὄνομα "ὁ καλός φοιτητής".

Μάθημα 89ον

Νά κλίνω τὰ ὀνόματα: ὁ μέγας νικητής, ὁ νέος γυμναστής.

Μάθημα 90όν

ΠΑΡΟΕΥΤΟΝΑ ΑΡΣΕΝΙΚΑ ΕΙΣ "ΗΣ"

Νά κλίνω τά ὀνόματα: ὁ παντοπώλης, ὁ ναύτης.

Μάθημα 91ον

Νά κλίνω τό ὄνομα " ὁ γενναῖος στρατιώτης".

Μάθημα 92ον

Νά κλίνω τά ὀνόματα: ὁ σπουδαῖος ἀνθοπώλης, ὁ τίμιος βιβλιοπώλης.

Μάθημα 93ον

ΘΗΛΥΚΑ ΕΙΣ "Α"

Ἐνικός ἀριθμός

Ὄνομασ.	ἡ	κυρί-α	
Γενική	τῆς	κυρί-ας	
Αἰτιατ.	τήν	κρί-αν	ἢ κυρί-α
Κλητ.	ᾧ	κυρί-α	

Πληθυντικός ἀριθμός

Ὄνομασ.	αἱ	κυρί-αι	ἢ οἱ	κυρί-ες
Γενική	τῶν	κυρί-ῶν		
Αἰτιατ.	τάς	κυρί-ας	ἢ τίς	κυρί-ες
Κλητ.	ᾧ	κυρί-αι	ἢ ᾧ	κυρί-ες

Ἀσκήσεις

Νά κλίνω τά ὀνόματα: Ἡ τραπεζαρία, ἡ ἐργασία.

Μάθημα 94ον

Νά κλίνω τὰ ὀνόματα· Ἡ ὥραία Ἱστορία, ἡ Ἑλληνική Σημαία.

Μάθημα 95ον

Νά κλίνω τὰ ὀνόματα: τὸ ὠραῖον ἀνθοδοχεῖον, ἡ μεγάλη οἰκονομία, ὁ πλοῦσιος λαχανοπώλης.

Μάθημα 96ον

Παρατήρησις: Ὅσα Θηλυκὰ εἰς α, ἔμπρός ἀπὸ τὸ α ἔχουν σύμφωνον, ἐκτός ἀπὸ τὸ ρ, κάνουν τὴν Γενικήν τοῦ Ἐνικοῦ εἰς ης.

Π.χ. ἡ θάλασσα, τῆς θαλάσσης.

Ἄσκησις

Νά γράψω τὴν γενικήν τῶν ὀνομάτων:

ἡ αἴθουσα		ἡ τράπεζα
ἡ ρίζα		ἡ μέλισσα
ἡ διδασκάλισσα		ἡ θύελλα
ἡ βασίλισσα		ἡ χώρα

Μάθημα 97ον

Νά κλίνω τὰ ὀνόματα "ἡ μεγάλη αἴθουσα", "ἡ ἐργατική μέλισσα".

Μάθημα 98ον

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΙΣ ΟΝΟΜΑΤΩΝ

π.χ. αἱ αἴθουσαι =

	"Ὄνομα Οὐσιαστικόν
	Γένους Θηλυκοῦ
	Ἀριθμοῦ Πληθυντικοῦ
	Πτώσεως Ὀνομαστικῆς.

τοῦ καλοῦ = | "Όνομα Ἐπίθετον
Γένους Ἀρσενικοῦ
Ἀριθμοῦ Ἐνικοῦ
Πτώσεως Γενιῆς.

ὧ κῆποι = | "Όνομα Οὐσιαστικόν
Γένους Ἀρσενικοῦ
Ἀριθμοῦ Πληθυντικοῦ
Πτώσεως Κλητικῆς.

"Άσκησις

Νά ἀναγνωρισθοῦν αἱ λέξεις: τῆς ὥρας, τοῦ κυνη-
γούς, τοῦ δοχείου.

Μ ά θ η μ α 99ον

Νά ἀναγνωρισθοῦν αἱ λέξεις: Οἱ λαοί, τὰ ὁδοῦς,
τῆς μεγάλης, ὧ ἑφημεριδοπῶλα.

Μ ά θ η μ α 100όν

Νά ἀναγνωρισθοῦν αἱ λέξεις: Τοῦ τιμίου, τῆς νοσο-
κόμου, τῶν παντοπωλῶν.

Μ ά θ η μ α 101ον

ΡΗΜΑΤΑ

Ρήματα λέγονται οἱ λέξεις πού μᾶς φανεράνουν τί κάνουν
τά πρόσωπα, τά ζῶα ἢ τά πράγματα, ἢ τί παθαίνουν αὐτά.

"Άσκησις

Νά γράψω 5 προτάσεις καί νά σημειώσω τά ρήματα.

Μάθημα 102ον

ΡΗΜΑΤΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΑ - ΠΑΘΗΤΙΚΑ

Ένεργητικά ρήματα ή Ένεργητιῆς φωνῆς λέγονται τάρηματα, πού μᾶς φανερώνουν τί κάνομε. Π.χ. γράφω, παίζω.

"Όλα τά Ένεργητικά ρήματα τελειώνουν σέ ω.

Παθητικά ρήματα ή Παθητιῆς φωνῆς λέγοντα τάρηματα, πού μᾶς φανερώνουν ὅτι κάτι παθαίνομε. Π.χ. κτενίζομαι, βρέχομαι.

"Όλα τά Παθητικά ρήματα τελειώνουν σέ ομαι.

Άσκησις

Νά γράψω 10 προτάσεις μέ ρήματα εἰς "ω" καί 10 προτάσεις μέ ρήματα εἰς "ομαι".

Μάθημα 103ον

Νά γράψω 5 προτάσεις μέ Ένεργητικά ρήματα καί 5 προτάσεις μέ Παθητικά ρήματα.

Μάθημα 104ον

ΑΡΙΘΜΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΑ

Εἰς τά ρήματα ἔχουμε δύο ἀριθμούς: τόν ΕΝΙΚΟ καί τόν ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟ.

Εἰς τόν Ένικό ἀριθμό ἔχουμε 3 πρόσωπα, καθῶς ἐπίσης καί εἰς τόν Πληθυντικό 3.

Άσκησις

Νά γράψω χωριστά τά ρήματα, πού εἶναι στόν Ένικό ἀριθμό καί χωριστά τά ρήματα πού εἶναι στόν Πληθυντικό ἀριθμό:

ἀφήνει, κουράζονται, τρέχετε, ἔχεις, εἶμαι, θέλω, ἀκουεῖς, βλέπομε, πηγαίνω, τρέχομε, χορεύουν, εἶναι, θέλουν, χωρίζονται, προσευχόμεθα, παίζομεν, ἀναγιάζεσαι, ἔχετε, φοβᾶται.

Μάθημα 105ον

Ένικός αριθμός

α: πρόσωπον	'Εγώ	πηγαίν-ω
β: πρόσωπον	Σύ ή 'Εσύ	πηγαίν-εις
γ: πρόσωπον	Αυτός	πηγαίν-ει

Πληθυντικός αριθμός

α: πρόσωπον	'Ημεῖς ή 'Εμεῖς	πηγαίν-ομε(ν)
β: πρόσωπον	Σεῖς ή 'Εσεῖς	πηγαίν-ετε
γ: πρόσωπον	Αὐτοί	πηγαίν-ουν

"Άσκησις

Νά κλίνω τό ρῆμα 'έγώ διαβάζω" μέ προτάσεις.

Μάθημα 106ον

Νά κλίνω τά ρήματα "έγώ λαμβάνω", "έγώ χωρίζω".

Μάθημα 107ον

ΡΗΜΑΤΑ ΕΙΣ "ΩΝΩ"

"Όλα τά ρήματα πού τελειώνουν σέ "ώνω" γράφονται μέ "ώ".

"Άσκησις

- 1) Νά γράψω 5 προτάσεις μέ ρήματα είς "ωνω".
- 2) Νά κλίνω τά ρήματα "έγώ σιδερώνω", "έγώ τελειώνω".

Μάθημα 108ον

ΡΗΜΑΤΑ ΕΙΣ "ΑΙΝΩ"

"Όλα τά ρήματα πού τελειώνουν σέ "αίνω" γράφονται μέ "αι".

'Εξαιροῦνται τά ρήματα: "έγώ μένω", "έγώ δένω" καί

"έγώ πλένω", πού γράφονται μέ "έ".

"Άσκησις

- 1) Νά γράψω 5 προτάσεις μέ ρήματα είς "αίνω".
- 2) Νά κλίνω τά ρήματα "έγώ άνεβαίνω", "έγώ μένω".

Μάθημα 109ον

Νά κλίνω τά ρήματα "έγώ πηγαίνω" καί "έγώ δένω" μέ προτάσεις.

Μάθημα 110ον

ΡΗΜΑΤΑ ΕΙΣ "ΕΥΩ"

"Όλα τά ρήματα, πού τελειώνουν σέ "εύω", γράφονται μέ "ευ".

Έξαιροῦνται τό "έγώ κλέβω" καί τό "έγώ σέβομαι" πού γράφονται μέ "β".

"Άσκησις

- 1) Νά γράψω 5 προτάσεις μέ ρήματα είς "εύω".
- 2) Νά κλίνω τά ρήματα "έγώ προοδεύω", "έγώ χορεύω".

Μάθημα 111ον

Νά κλίνω τά ρήματα "έγώ ταξιδεύω" καί "έγώ παιδεύω" μέ προτάσεις.

Μάθημα 112ον

ΡΗΜΑΤΑ ΕΙΣ "ΙΑΩ"

"Όλα τά ρήματα πού τελειώνουν σέ "ιάω" γράφονται μέ "ι".

Έξαιροῦνται τό "έγώ όμοιάω", πού γράφεται μέ "οι",

τό "έγώ άδειάζω", πού γράφεται μέ "ει" καί τό "έγώ χρειάζομαι" πού γράφεται μέ "ει".

"Άσκησις

- 1) Νά γράψω 5 προτάσεις μέ ρήματα πού τελειώνουν είς "ιάζω".
- 2) Νά κλίνω τά ρήματα "έγώ πλησιάζω", "έγώ άδειάζω".

Μάθημα 113ον

ΡΗΜΑΤΑ ΕΙΣ "ΙΖΩ"

"Όλα τά ρήματα πού τελειώνουν σέ "ίζω" γράφονται μέ "ι".

'Εξαιρουῦνται τό "άθροίζω", πού γράφεται μέ "οι", τό "δανερίζω", πού γράφεται μέ "ει", τό "δακρύζω", πού γράφεται μέ "υ" καί τό "πήζω", πού γράφεται μέ "η".

"Άσκησις

- 1) Νά γράψω 5 προτάσεις μέ ρήματα είς "ίζω".
- 2) Νά κλίνω τά ρήματα "έγώ δανερίζω" καί "έγώ χαρίζω".

Μάθημα 114ον

Νά κλίνω τά ρήματα "έγώ όμοιάζω" καί "έγώ καθαρίζω" μέ προτάσεις.

Μάθημα 115ον

Νά συμπληρώσης τά γράμματα, πού λείπουν άπό τά ρήματα:

'Εγώ σιαλ-ζ- τόν κήπο. 'Η Μαρία μου δαν-ζ- χρήματα. 'Ημεῖς πλησ-άζ-μ- σχολεῖο. 'Η γάτα κλε-ει φάρια. 'Εγώ άδ-άζ- τό ποτήρι. 'Ημεῖς δακρ-ζ-μ- όταν μάς μαλλ-λ-νουν. 'Ο βασιληᾶς μ-ν- στά 'Ανάκτορα. 'Εγώ όμ--άζ- τῆς μητέρας μου. Σεῖς κατεβ -ν-τ- γρήγορα τίς σιάλες. 'Ημεῖς άντικρ-ζ-μ- άπό μακρῶά τό σχολεῖο. Χρ--άζ-μ-πολλά χρήματα.

Μάθημα 116ον

Νά κλίνω τά ρήματα "έγώ γνωρίζω" καί "έγώ δαικρύζω" μέ προτάσεις.

Μάθημα 117ον

Νά συμπληρώσετε τά γράμματα πού λείπουν από τά ρήματα:

'Η μητέρα καθαρ-ζ- τό σπίτι. Πλησ-άζ- ή έορτή τοῦ Πάσχα. 'Η 'Ελένη δαν--ζ-- τό βιβλίο της. Οί γαλαντοπῶλαι π-ζ-- τό γάλα γιαούρτι. Σεῖς δ-ν-τ- τή ζώνη σας. 'Εμεῖς προοδ-μ- στά μαθήματα. Σεῖς ἀδ-άζ-τ- τό ποτήρι. Στή Γυμναστική βαδ-ζ-μ- ἀνά δύο. Σεῖς μαζ-ετ- τά πράγματά σας. 'Εμεῖς ὀμ-άζ-μ- στούς γονεῖς μας.

Μάθημα 118ον

Νά συμπληρώσετε τά γράμματα, πού λείπουν από τά ρήματα:

'Η Μαρία χαρ-ζ- στήν ἀδελφή της μιά κούκλα. 'Ο Γιάννης πλ-ν- τά χέρια του. 'Ο κηπουρός σκαλ-ζ- τίς τριανταφυλλιές. 'Η γιαγιά ὕφ-ν- στόν ἀργαλειό. Σεῖς χρ-άζ-σθε τρόφιμα. 'Ο ἑφημεριδοπώλης γυρ-ζ- τό πρωτῆ καί πωλεῖ ἑφημερίδες. 'Ο Γιῶργος σέ-εται τούς μεγαλύτερους. 'Η Μαρία τελει-ν- τό κέντημά της.

Μάθημα 119ον

ΕΝΕΣΤΩΣ

'Ενεστώσ λέγεται ὁ χρόνος, πού μᾶς φανερώνει, ὅτι κατῆ κᾶνω τώρα, διαρκῶς.

Π.χ. ἐγώ πηγαίνω, ἐγώ γράφω.

"Ασκήσεις

Νά κλίνω εἰς τόν ἐνεστώτα τά ρήματα "έγώ διαβάζω" καί "έγώ ἀφήνω".

Μάθημα 120όν

ΜΕΛΛΩΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ

Μέλλον Διαρκείας λέγεται ὁ χρόνος, πού μᾶς φανερώνει, ὅτι κᾶτι θά κάμνωμεν εἰς τό μέλλον "διαριῶς".

Μέλλον Διαρκείας

Ἐνικός ἀριθμός			Πληθυντικός ἀριθμός		
Ἐγώ	θά	διαβάζ-ω	Ἡμεῖς	θά	διαβάζ-ωμεν
Σύ	θά	διαβάζ-ης	Σεῖς	θά	διαβάζ-ετε
Αὐτός	θά	διαβάζ-η	Αὐτοί	θά	διαβάζ-ουν

"Ασκήσεις

Νά κλίνω εἰς τόν Μέλλοντα Διαρκείας τά ρήματα "ἔ-γώ χαρίζω" καί "ἔγώ μαθαίνω" μέ προτάσεις.

Μάθημα 121ον

Νά κλίνω εἰς τόν Μέλλοντα Διαρκείας τά ρήματα "ἔ-γώ διορθώνω" καί "ἔγώ φροντίζω" μέ προτάσεις.

Μάθημα 122ον

Νά κλίνω στόν Ἐνεστῶτα καί στόν Μέλλοντα Διαρκείας τά ρήματα: "ἔγώ ἀρχίζω", "ἔγώ φωνάζω".

Μάθημα 123ον

Νά κλίνω στόν Ἐνεστῶτα καί στόν Μέλλοντα Διαρκείας τά ρήματα: "ἔγώ γράφω" καί "ἔγώ τρώγω".

Μάθημα 124ον

Νά γράψω στόν Ἐνεστῶτα καί στόν Μέλλοντα Διαρκείας τό β': Ἐνικό καί τό β': Πληθυντικό πρόσωπο τῶν ρημάτων:

τρέχω, ἀφήνω, θέλω, διαβαίνω καί χορεύω.

Μάθημα 125ον

Νά κλίνω στόν 'Ενεστῶτα καί στόν Μέλλοντα Διαρκειάς τά ρήματα "ἐγώ ἀπουσιάζω" καί "ἐγώ κλαδεύω".

Μάθημα 126ον

Νά γράψω τό α΄ 'Ενικό καί τό α΄ Πληθυντικό πρόσωπο τοῦ 'Ενεστῶτος καί τοῦ Μέλλοντος Διαρκειάς τῶν ρημάτων:

δανελίζω, χαρίζω, λύω, παιδεύω, σιαλίζω.

Μάθημα 127ον

ΜΕΛΛΩΝ ΣΤΙΓΜΙΑΙΟΣ

Μέλλον Στιγμιαῖος εἶναι ὁ χρόνος ὁ ὁποῖος μᾶς φανερώνει, ὅτι θά κάνωμεν καίτι τώρα, μιᾶ φορά.

'Ενικός ἀριθμός

'Εγώ		θά	διαβάσω
Σύ		θά	διαβάσης
Αὐτός		θά	διαβάσῃ

Πληθυντικός ἀριθμός

'Ημεῖς ἢ 'Εμεῖς		θά	διαβάσωμεν ἢ	θά	διαβάσομε
Σεῖς ἢ 'Εσεῖς		θά	διαβάσετε		
Αὐτοί		θά	διαβάσουν		

"Άσκησις

Νά κλίνω εἰς τόν Μέλλοντα Στιγμιαῖον τά ρήματα "ἐγώ γράφω", "ἐγώ τρέχω".

Μάθημα 128ον

Νά κλίνω εἰς τόν Μέλλοντα Στιγμιαῖον τά ρήματα "ἐγώ ἀρχίζω", "ἐγώ χαρακάνω".

Μάθημα 129ον

Νά κλίνω στόν 'Ενεσιῶτα, στόν Μέλλοντα Διαρ-
κειάς καί στόν Μέλλοντα Στιγμαῖον τό ρῆμα "ἐγώ δια-
σιεδάζω".

Μάθημα 130όν

Νά κλίνω στόν 'Ενεσιῶτα, στόν Μέλλοντα Δι-
αρκειάς καί στόν Μέλλοντα Στιγμαῖον τό ρῆμα " ἐγώ
δανείζω".

Μάθημα 131ον

ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ

Παρατατινός λέγεται ὁ χρόνος, ὁ ὁποῖος μᾶς φανερώνει,
ὅτι ἐνάμναμε κάτι τόν περασμένο καιρό πολλές φορές, ἢ
συνέχεια.

"Άσκησις

Νά γράψω 5 προτάσεις εἰς τό ἀ'πρόσωπο τοῦ 'Ενι-
κοῦ ἀριθμοῦ στόν Παρατατινόν.

Μάθημα 132ον

ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ

'Ενικός ἀριθμός

'Εγώ	ἐδιάβαζ-α	ἢ ἐδιάβαζ-ον	α	ἢ	ον
Σύ	ἐδιάβαζ-ες		ες		
Αὐτός	ἐδιάβαζ-ε		ε		

Πληθυντικός ἀριθμός

'Ημεῖς	ἐδιαβάζ-αμε	ἢ ἐδιαβάζ-ομεν	αμε	ἢ	ομεν
Σεῖς	ἐδιαβαζ-ατε	" ἐδιαβάζ-ετε	ατε	ἢ	ετε
Αὐτοί	ἐδιάβαζ-αν	" ἐδιάβαζ-ον	αν	ἢ	ον

"Ασκησις

Νά κλίνω εἰς τόν Παρατατικόν τὰ ρήματα "ἐγὼ τρέχω" καί "ἐγὼ γράφω".

Μάθημα 133ον

Νά κλίνω εἰς τόν Παρατατικόν τὰ ρήματα " ἐγὼ χαρίζω", "ἐγὼ χαραινῶν".

Μάθημα 134ον

Νά κλίνω εἰς ὅλους τοὺς χρόνους τὸ ρῆμα "ἐγὼ κυριεύω".

Μάθημα 135ον

ΑΟΡΙΣΤΟΣ

Ἄοριστος λέγεται ὁ χρόνος, πού μᾶς φανερώνει, ὅτι κάτι ἐγένετο τὸν περασμένο καιρὸ μία φορά.

<u>Ἐνικός ἀριθμός</u>	<u>Πληθυντικός ἀριθμός</u>
Ἐγὼ ἐδιάβασα	Ἡμεῖς ἐδιαβάσαμε
Σὺ ἐδιάβασες	Σεῖς ἐδιαβάσατε
Αὐτός ἐδιάβασε	Αὐτοί ἐδιάβασαν

"Ασκησις

Νά κλίνω εἰς τόν Ἄοριστον τὰ ρήματα " ἐγὼ ποτίζω" καί "ἐγὼ θαυμάζω".

Μάθημα 136ον

Νά κλίνω εἰς τόν Παρατατικόν καί εἰς τόν Ἄοριστον τὰ ρήματα "ἐγὼ πιστεύω" καί "ἐγὼ θαυμάζω".

Μάθημα 137ον

Νά κλίνω σέ ὄλους τούς γνωστούς χρόνους τό ρῆμα
ἐγώ φθάνω.

Μάθημα 138ον

ΣΥΛΛΑΒΙΚΗ ΑΥΞΗΣΙΣ

"Όλα τά ρήματα, πού ἀρχίζουσι ἀπό σύμφωνο, στόν Πα-
ρατατινόν καί στόν Ἀόριστο παίρνουν ἕνα "ε", πού λέγεται
Συλλαβική αὐξησης. Π.χ. παίζω, ἐπαιζον-ἐπαιξα. Τά ρήματα,
πού ἀρχίζουσι ἀπό "ρ", παίρνουν καί αὐτά τό "ε" καί δύο
"ρρ". Π.χ. ρίχνω, ερριχνον, ερριξα.

Άσκησης

Νά γράψω στό α' πρόσωπο τοῦ Παρατατινοῦ καί
τοῦ Ἀόριστου τά ρήματα: θερρίζω, θαυμάζω, κλαδεύω, ραν-
τίζω, ζωγραφίζω, χορεύω, ράβω, δαιρύζω, μαγειρεύω, κα-
θαρίζω, βαδίζω καί κρυώνω.

Μάθημα 139ον

Νά κλίνω στόν Παρατατινόν καί στόν Ἀόριστο
τά ρήματα "ἐγώ ραντίζω" καί "ἐγώ κρυώνω".

Μάθημα 140ον

ΧΡΟΝΙΚΗ ΑΥΞΗΣΙΣ

"Όλα τά ρήματα, πού ἀρχίζουσι ἀπό φωνῆεν παίρνουν
στόν Παρατατινόν καί στόν Ἀόριστο χρονική αὐξησης,
δηλ. τρέπουν: τό "α" εἰς "η"
τό "ε" εἰς "η", ἢ εἰς "ει"
τό "ο" εἰς "ω"
καί τό "αι" εἰς "η".

"Ασκήσεις

Νά γράψω τό ἀ' πρόσωπο τοῦ Παρατατικοῦ καί τοῦ Ἀορίστου τῶν ρημάτων: ὀργάνω, ἀρχίζω, ἀνοίω, ἐ-
νώνω καί ραντίζω.

Μάθημα 141ον

Νά κλίνω στόν Παρατατικό καί στόν Ἀορί-
στο τά ρήματα "ἐγώ ἀνοίγω" καί "ἐγώ ὀργάνω".

Μάθημα 142ον

Νά κλίνω εἰς ὅλους τοὺς γνωστοὺς χρόνους τό ρῆμα
"ἐγώ ἐλπίζω".

Μάθημα 143ον

ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ

Παρακείμενος λέγεται ὁ χρόνος, ὁ ὁποῖος μᾶς φανεράνει
ὅτι κἀτι ἔχουμε κάμει πρὶν καί τώρα τό ἔχουμε τελειώ-
σει:

<u>Ἐνικός ἀριθμός</u>	<u>Πληθυντικός ἀριθμός</u>
Ἐγώ ἔχω διαβάσει	Ἡμεῖς ἔχομεν } ἢ ἔχουμε } διαβάσει
Σὺ ἔχεις διαβάσει	Σεῖς ἔχετε διαβάσει
Αὐτός ἔχει διαβάσει	Αὐτοὶ ἔχουν(ε) διαβάσει

"Ασκήσεις

Νά κλίνω εἰς τόν Παρακείμενο τά ρήματα "ἐγώ ἀφή-
νω" καί "ἐγώ ἀδειάζω".

Μάθημα 144ον

ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ

Ἵπερσυντέλικος λέγεται ὁ χρόνος, πού μᾶς φανεράνει ὅτι

κᾶτι εἶχε γίνεαι τόν περασμένο καιρό καί εἶχε τελειώσει,
προτοῦ γίνεαι κᾶτι ἄλλο:

<u>Ἐνικός ἀριθμός</u>			
Ἐγώ	εἶχα	ἢ εἶχον	διαβάσει
Σύ	εἶχες		διαβάσει
Αὐτός	εἶχε		διαβάσει

<u>Πληθυντικός ἀριθμός</u>			
Ἡμεῖς	εἶχαμε	ἢ εἶχομεν	διαβάσει
Σεῖς	εἶχατε	ἢ εἶχετε	διαβάσει
Αὐτοί	εἶχαν	ἢ εἶχον	διαβάσει

Ἄσκησις

Ἄ κλίνω εἰς τόν Ὑπερσυντέλικον τά ρήματα " ἐγώ
ἀρπάζω" καί " ἐγώ ἐτοιμάζω".

Μ ᾶ θ η μ α 145ον

Ἄ κλίνω εἰς τόν Παρακειμένον καί εἰς τόν Ὑπερ-
συντέλικον τά ρήματα " ἐγώ ἀνάβω" καί " ἐγώ δένω".

Μ ᾶ θ η μ α 146ον

Ἄ κλίνω εἰς ὅλους τοὺς γνωστοὺς χρόνους τό ρήμα
" ἐγώ πλένω".

Μ ᾶ θ η μ α 147ον

ΤΕΤΕΛΕΣΜΕΝΟΣ ΜΕΛΛΩΝ

Τετελεσμένος Μέλλων λέγεται ὁ χρόνος, πού μᾶς φανερώνει
ὅτι κᾶτι θά κάνωμεν καί θά τό ἔχωμεν τελειώσει, πρὶν ἄ-
πό κᾶτι ἄλλο πού θά γίνηι:

<u>Ἐνικός ἀριθμός</u>		
Ἐγώ	θά ἔχω	διαβάσει
Σύ	θά ἔχης	διαβάσει
Αὐτός	θά ἔχη	διαβάσει

Πληθυντικός ἀριθμός

Ἡμεῖς	θά	ἔχωμεν	ἢ θά	ἔχομε	διαβάσει
Σεῖς	θά	ἔχετε			διαβάσει
Αὐτοί	θά	ἔχουν			διαβάσει

Ἄσκησις

Νά κλίνω εἰς τόν Τετελεσμένον Μέλλοντα τά ρήματα
"ἐγώ ἀνοίγω" καί "ἐγώ φροντίζω".

Μάθημα 148ον

Νά κλίνω σέ ὅλους τοὺς χρόνους τό ρῆμα "ἐγώ ἀγο-
ράζω".

Μάθημα 149ον

Νά κλίνω σέ ὅλους τοὺς χρόνους τό ρῆμα "ἐγώ ἀ-
κούω".

Μάθημα 150όν

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΙΣ ΡΗΜΑΤΩΝ

θά παίξῃ = | Ρῆμα
| Χρόνου Μέλλοντος Στιγμιαίου
| Ἀριθμοῦ Ἑνικοῦ
| προσώπου γ'
| τοῦ ρήματος ἐγώ παίζω

εἶχαν τρέξει = | Ρῆμα
| Χρόνου Ὑπερσυντελείου
| Ἀριθμοῦ Πληθυντικοῦ
| Προσώπου γ'
| τοῦ ρήματος ἐγώ τρέχω

Ἄσκησις

Νά ἀναγνωρισθοῦν τά ρήματα. θά κοιτάζετε, ἔχομεν
ἀρχίσει, ὠργασες.

Μάθημα 151ον

Νά αναγνωρισθοῦν οἱ λέξεις:

τοῦ στρατιώτου, θά ἔχη ἀκούσει, τήν αὐλήν, εἶχε
δριολοσει, ἐχώριζε.

Μάθημα 152ον

ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ - ΡΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΟΜΑΙ

ΕΝΕΣΤΩΣ

<u>Ἐνικὸς ἀριθμὸς</u>		<u>Πληθυντικὸς ἀριθμὸς</u>	
Ἐγώ	λούζ-ομαι	Ἡμεῖς	λούζ-όμεθα
Σὺ	λούζ-εσαι	Σεῖς	λούζ-εσθε
Αὐτός	λούζ-εται	Αὐτοί	λούζ-ονται

Ἀσκήσεις

Νά κλίνω τὰ ρήματα "ἐγὼ ἐργάζομαι", "ἐγὼ παιδεύομαι".

Μάθημα 153ον

ΑΙ ΚΑΤΑΛΗΞΕΙΣ "ΟΜΑΙ - ΟΜΕ"

- Ἡμεῖς γράφομε. Γραμματική.
- Ἡμεῖς τελειώνομε τὸ κτίσιμο τοῦ σπιτιοῦ μας.
- Ἡμεῖς τρέχομε στὸν κῆπο.
- Ἡμεῖς πλένομε τὰ χέρια μας.
- Ἐγὼ λούζ-ομαι συχνά.
- Ἐγὼ χρειάζ-ομαι χρήματα.
- Ἐγὼ γυμνάζ-ομαι καθε πρωτί.
- Ἐγὼ πλέν-ομαι τὸ βράδυ.

Ἀσκήσεις

Νά γράψω 5 προτάσεις μέ ρήματα Ἐνεργητικά στό α΄ Πληθυντικό πρόσωπο καί 5 προτάσεις μέ ρήματα Παθητικά στό α΄ Ἐνικό πρόσωπο.

Μάθημα 154ον

Νά γράψω 5 προτάσεις με ρήματα 'Ενεργητικά στο α':
Πληθυντικό πρόσωπο καί 5 προτάσεις με ρήματα Παθητικά
στο α': 'Ενικό πρόσωπο.

Μάθημα 155ον

ΑΙ ΚΑΤΑΛΗΞΕΙΣ "ΕΤΕ - ΕΤΑΙ"

Σεῖς γράφετε γρήγορα.
Σεῖς πηγαίνετε στο γραφεῖο.
Σεῖς ἀφήνετε χρήματα στην Τράπεζα.
'Ο Γιάννης λούζεται τακτικά.
'Η Μαρία προσεύχεται με εὐλάβεια.
Αὐτός χρειάζεται πολλές συμβουλές.

"Άσκησης

Νά γράψω 5 προτάσεις με 'Ενεργητικά ρήματα στο β':
Πληθυντικό πρόσωπο καί 5 προτάσεις με ρήματα Παθητικά
στο γ': 'Ενικό πρόσωπο.

Μάθημα 156ον

Νά γράψω 5 προτάσεις με 'Ενεργητικά ρήματα στο β':
Πληθυντικό πρόσωπο καί 5 προτάσεις με ρήματα Παθητικά
στο γ': 'Ενικό πρόσωπο.

Μάθημα 157ον

Νά συμπληρώσετε τὰ γράμματα πού λείπουν ἀπό τὰ ρή-
ματα:

* Σεῖς χαρ-ζ-τ- πολλά χρήματα. 'Η Μαρία σηκί-ν-τ- ,
ντύν-τ- καί ἐτοιμάζ-τ- για τὸ σχολεῖο. 'Εγώ γυμνάζ-μ-
κάθε πρωί. 'Ημεῖς γράφ-μ- με προσοχήν. Σεῖς παίζ-τ- στο
δάσος. Σεῖς δαν-ζ-τ- χρήματα. 'Η μητέρα ἀναγιάζ-τ- νά μα-
λῶν- τὰ παιδιά της πολλές φορές.

Μ ά θ η μ α 158ον

Νά συμπληρώσετε τά γράμματα πού λείπουν στά ρήματα:

Ἡμεῖς γνωρίζ-μ- πολλά νέα. Ὁ πατέρας μου κουράζ-τ- πολύ. Σεῖς ὀμ-άζ-τ- στή μητέρα σας. Ἐγώ ἐτοιμάζ-μ- νωρίς γιά τό σχολεῖο. Σεῖς ἀφήν-τ- τή σάνια σας καί ἔπειτα φάχν-τ- νά τήν εὐρῆτ-. Ἐγώ παιδεύ-μ- ἀπό τή γάτα μου. Σεῖς μορφ-ύ-τ- τούς μαθητάς. Σκέπτ-μ- νά σᾶς ἐπισκεφθῶ.

Μ ά θ η μ α 159ον

1) Τόν ἀρχηγόν, τῶν δένδρων, τῆς ζώνης, νά ἀναγνωρισθοῦν καί νά κλιθοῦν.

2) Εἶχε ἀγοράσει, νά ἀναγνωρισθῆ καί νά γραφῆ τό πρόσωπον αὐτό εἰς ὅλους τούς χρόνους.

Μ ά θ η μ α 160όν

1) Οἱ καθαροί, τήν θείαν, νά ἀναγνωρισθοῦν καί νά κλιθοῦν.

2) Ἐξωγραφίσατε, νά ἀναγνωρισθῆ καί νά γραφῆ τό πρόσωπον αὐτό εἰς ὅλους τούς χρόνους.

Μ ά θ η μ α 161ον

Ὅταν μπρός ἀπό τά ρήματα ὑπάρχουν οἱ λέξεις νά, θά, ὅταν, ἄν, ἐάν, πρίν, τό "ο" εἰς τά ρήματα γράφεται πάντα μέ "ω" καί τό "η" πάντοτε μέ "η".

Π.χ. νά πάρωμε, νά πάρη.

"Άσκησις

Νά συμπληρώσης τά γράμματα εἰς τά ρήματα:

Ὅταν γράφ-ς νά εἶσαι προσειτιικός. Ἐάν ἔλθ-μεν, θά πάρ-μ- μαζί μας καί ἕνα ὠραῖο γλυκό. Σὺ νά προσέχ-ς περισσότερο. Ἐάν ἔχ-ς χρήματα, νά μοῦ δαν-σ-ς. Ἄν παρ-μ-

ὅτι θέλ-μ-, θά ἔλθ-μ-. Τό ἄλογο, ὅταν τρέχ-, κουράζε-
ξάν εἶναι πολύ φορτωμένο.

Μάθημα 162ον

ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΑ ΕΠΙΘΕΤΩΝ

Οἱ βαθμοὶ τῶν Ἐπιθέτων εἶναι τρεῖς: ΘΕΤΙΚΟΣ,
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ καὶ ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ.

1) Ἡ κατάληξις "οτερος - οτατος" γράφεται μέ "ο" ὅταν
ἢ παραλήγουσα τοῦ ἐπιθέτου εἶναι μακρά.

Π.χ. ὠραῖος - ὠραιότερος - ὠραιότατος.

2) Ἡ κατάληξις "ώτερος - ώτατος" γράφεται μέ "ω" ὅταν
ἢ παραλήγουσα εἶναι βραχεῖα.

Π.χ. νέος - νεώτερος - νεώτατος.

Ἄσκησις

Νά γράψετε τὰ παραθετικά τῶν Ἐπιθέτων: ὁ ἔνδοξος,
ὁ γενναῖος, ὁ ξηρός, ὁ πτωχός, ὁ ὑψηλός.

Μάθημα 163ον

Νά γράψετε τὰ παραθετικά τῶν Ἐπιθέτων: ὁ ἀρχαῖ-
ος, ὁ χλωρός, ὁ παλαιός, ὁ φωτεινός, ὁ χαμηλός.

Μάθημα 164ον

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

Σύνδεσμοι λέγονται οἱ λέξεις, πού συνδέουν τήν μίαν λέ-
ξιν μέ ἄλλην, ἢ μίαν πρότασιν μέ ἄλλην πρότασιν.

* Οἱ κυριώτεροι σύνδεσμοι εἶναι:

καί, οὔτε, δέ, ἀλλά, ἄν, ἐνῶ, γιατί, διότι, ὅπως, νά,
διά νά, μή, μήπως, ὅτι, ὡς, πού, πώς, ὅταν, ἀφοῦ, μέχρι,
πρίν, ἐνῶ, προτοῦ, ὥσπου καί ἄλλοι.

"Ασκησις

Νά κάμετε 8 προτάσεις με ὅποιους συνδέσμους θέλετε.

Μάθημα 165ον

ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

'Επιρρήματα λέγονται οἱ λέξεις πού μᾶς φανερώνουν τόπο, χρόνο, τρόπο καί ποσόν.

Τροπικά 'Επιρρήματα: καλά, ἄσχημα, σωστά, ἄδικα, δίκαια, ἢ δικαίως, ἐξαιρετικά, καμαρωτά.

Χρονικά 'Επιρρήματα: σήμερον, ἢ σήμερα, αὔριο(ν), ἀπόψε, τώρα, γρήγορα, ἐνωρίς.

Ποσοτικά 'Επιρρήματα: ὀλίγον ἢ λίγο, πολύ, τόσο(ν), σχεδόν, περισσότερο(ν), ἀριετιά.

Τοπικά 'Επιρρήματα: ἐδῶ, ἐκεῖ, ἐπάνω, μέσα, ἔξω, ἐμπρός, πίσω, χαμηλά, ὑψηλά, μεταξύ, γύρω, δεξιά, ἀριστερά.

"Ασκησις

Νά γράψω 2 προτάσεις με χρονικά 'Επιρρήματα, 2 προτάσεις με τοπικά 'Επιρρήματα, 2 προτάσεις με τροπικά ἐπιρρήματα καί 2 προτάσεις με χρονικά 'Επιρρήματα.

Μάθημα 166ον

1) 'Αναγκαζόμεθα, νά ἀναγνωρισθῆ καί νά κλιθῆ εἰς τόν 'Ενεστώτα.

2) Θά ράψῃ, νά ἀναγνωρισθῆ καί νά γραφῆ τό πρόσωπο τοῦτο εἰς ὅλους τούς χρόνους.

Μάθημα 167ον

1) "Τοῦ γραφείου", "τούς καλούς", νά ἀναγνωρισθοῦν καί νά κλιθοῦν.

2) "Εξωγραφίσατε" νά αναγνωρισθῆ καί νά γραφῆ τό πρόσωπο τοῦτο εἰς ὅλους τοὺς χρόνους.

Μάθημα 168ον

- 1) "Ἐδῶ", "καί", "ὀλίγον", "αὔριον", νά αναγνωρισθοῦν.
- 2) "Τά θρανία", "τῆς ὑψηλῆς", "τοῦ παντοπωλείου", νά αναγνωρισθοῦν.
- 3) "Κουράζεσαι", νά αναγνωρισθῆ καί νά κλιθῆ ὁ Ἐνεστώς.

Μάθημα 169ον

Νά συμπληρώσετε τά γράμματα, πού λείπουν ἀπό τά ρήματα:

Ἡ δασκάλα διορθ-ν- ὅλα τά τετράδια. Σεῖς γράφ-τ-τά λάθη σας. Ἡ Ἑλένη κτεν-ζ-τ- 3 φορές τήν ἡμέρα. Τό πρωῖ σηιών-ν-, ντύν-μ-, πλ-ν-μ- καί ἔπειτα ἐτοιμάζ-μ-για τό σχολεῖο. Ἡ μητέρα μοῦ λέγη: Νά προσέχ-ς εἰς τά λόγια τῆς δασκάλας σου, τότε θά προοδ-σῃς καί θά μορθ-θῆς πραγματικά. Πλησ-άζ- νά τελειώσ- τό σχολεῖο καί θά ξεκουρασθοῦμ- .

Μάθημα 170όν

- 1) Χθές, πολύ, καί, δύσκολα, κοντά, τώρα, νά αναγνωρισθοῦν.
- 2) Τόν ἀριθμόν, τῆς Ἀριθμητικῆς, τῶν ζαχαροπλαστείων, νά αναγνωρισθοῦν.
- 3) Ἐπλήρωσε, νά αναγνωρισθῆ καί νά γραφῆ τό πρόσωπον αὐτό εἰς ὅλους τοὺς χρόνους.

0020560720

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΤΗΣ ΙΔΙΑΣ

- 1) Γυμνάσματα Γραμματικής . . Διά τήν Δ! Τάξιν Δημ.
 - 2) Άσκήσεις και Προβλήματα Άριθμητικῆς » » Γ! » »
 - 3) Άσκήσεις και Προβλήματα Άριθμητικῆς » » Δ! » »
 - 4) Άσκήσεις και Προβλήματα Άριθμητικῆς » » Ε! » »
 - 5) Άσκήσεις και Προβλήματα Άριθμητικῆς » » ΣΤ! » »
-

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ ΠΑΡΑ ΤΗ ΙΔΙΑ

Τηλέφωνον: 962.101